

Thema / onderwerp

Deze les staat in het teken van mondeling taalonderwijs: het uitbrengen van een verslag. Het onderwerp is 'voedsel' van dieren. De groepjes bestaan uit 3 a 4 leerlingen. De leerlingen overleggen eerst in de groep welk voedsel hun dier eet en waar het dier nog meer voor wordt gebruikt. Aan de hand van het ingevulde werkblad verzorgt één leerling per groepje een korte presentatie voor de klas.

Betekenis

Welke betekenis heeft het thema / onderwerp voor de kinderen? Hoe leg je de relatie met de beginsituatie?

Er wordt kort teruggeblikt op de excursie naar de kinderboerderij:

- Welke dieren hebben we gezien?
- Wat weten we er nog van?

Voor het vervolg van de les is het noodzakelijk dat de leerlingen leggen verbanden: graan – kippenvoer – kip – eieren, maar ook graan – brood – winkel – mens. Een korte powerpointpresentatie verduidelijkt de onderlinge relatie van de begrippen.

Bedoeling

Welke bedoeling heb je met deze activiteit? Basiskennmerken, brede ontwikkeling, specifieke kennis, vaardigheden en attitudes?

In deze lessen komen de domeinen Taal en Oriëntatie op jezelf en de wereld aan de orde.

Nederlands – mondeling onderwijs

Kerdoel 1

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

De tussendoelen zoals die voor groep 3/4 zijn beschreven:

G E B R U I K – monologen

- gesprekken in kleine groep zonder leraar
- (leer)gesprekken in kleine en grote groep met leraar

G E B R U I K - informatie verwerken en presenteren

- mondeling: bijvoorbeeld verslag uitbrengen, demonstratie met mondelinge toelichting, dramatiseren, toelichting bij een filmpje/ dia's/foto's, vertelkast

V O R M

- zinnen zijn niet te lang, eenvoudig, meestal enkelvoudig

Kerdoel 2

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

De tussendoelen zoals die voor groep 3/4 zijn beschreven:

De tussendoelen zoals die voor groep 3/4 zijn beschreven:

G E B R U I K

- spreekdoelen hebben vooral betrekking op ontspanning/amuseren, informeren en instrueren, vooral in informele situaties en soms in vertrouwde formelere situaties
- bij het spreken worden zowel eenvoudige als complexe cognitieve taalfuncties gebruikt; ze zijn redelijk contextafhankelijk: hier en nu, nabije omgeving en nabije toekomst/verleden

I N H O U D

- de onderwerpen van de teksten zijn dichtbij, ze gaan over het hier en nu of over nabije omgeving, nabije toekomst/verleden; de verschijnselen en concepten worden al wat complexer en abstracter; de afstand tussen onderwerp en spreker wordt groter

A A N P A K

- het inzetten van spreekstrategieën wordt begeleid door de leraar. Accent ligt op oriënteren op inhoud en doel, plannen (informatie verzamelen, selecteren en ordenen), reflecteren (vooral op inhoud en functie)

Kerndoel 12

De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

De tussendoelen zoals die voor groep 3/4 zijn beschreven:

I N H O U D – woordenschat

- eigen woordenschat opbouwen
- doelgericht in en buiten de klas nieuwe woorden afleiden

I N H O U D - uitbreiding woordenschat

- de woordenschat van de kinderen breidt zich uit (kwantiteit) en de woordkennis wordt dieper (kwaliteit), ook van woorden die ze al eerder verworven hadden. Kinderen leren steeds meer betekenisaspecten van een woord kennen, kennen betekenisverschillen van woorden die op elkaar lijken, begrijpen én gebruiken woorden in nieuwe situaties.

Natuur en techniek

Kerndoel 40

De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving,

met als tussendoelen van groep 3/4:

RELATIE MET DE OMGEVING

- het voedsel van mens en dier komt van plant en/of dier
- de omgeving biedt organismen voedsel, water, licht en leefruimte

I N S T A N D H O U D I N G

- mensen en dieren hebben water, voedsel en beschutting nodig

RELATIE MET DE OMGEVING

- het voedsel van mens en dier komt van plant en/of dier

Kerndoel 41

De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.

De tussendoelen zoals die voor groep 3/4 zijn beschreven:

V O O R T P L A N T I N G V A N D I E R E N

- eierleggende en levendbarende dieren.

Fasering	Inhoud	Didactische werkvorm <i>Hoe leid en begeleid je?</i> <i>Wat doe jij als leerkracht?</i>	Leeractiviteit <i>Wat doet de leerling?</i>	Organisatie / bronnen <i>- Welke ruimte kies je?</i> <i>- Welke materialen en leermiddelen heb je nodig?</i> <i>- Welke groeperingsvorm hanteer je?</i> <i>- Welke bronnen heb je geraadpleegd?</i>
<p>Start</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Hoe start je de activiteit?</i> - <i>Hoe maak je jouw bedoelingen duidelijk?</i> - <i>Hoe wek je de belangstelling?</i> - <i>Hoe sluit je aan bij de beginsituatie?</i> <p>Duur: 15 min</p>	<p>De klas wordt verdeeld in groepjes van 4 leerlingen. Dit kan op meerder manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - van tevoren in te delen door de leerkracht; - de leerlingen laten kiezen voor een dier; - of door de leerlingen te nummeren (1 t/m 4: alle nummers 1 in een groepje etc.) voor een gemengde groepen. <p>Van groep 4 mag men ook verwachten dat zij wat dieper nadenken over het dier als ‘gebruiksvoorwerp’: paard om de kar mee te trekken, leer voor schoenen en kleren, ganzendons voor kussens, wol om te breien etc.</p> <p>Er wordt een koppeling gemaakt met het bezoek aan de kinderboerderij en de powerpointpresentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke dieren hebben we daar gezien? - Wat weten we er nog van? 	<p>Organiseren.</p> <p>Instrueren: PPT.</p> <p>Begeleiden.</p>	<p>Kijken naar de presentatie en nemen actief deel aan het gesprek dat ontstaat.</p>	<p>Klaslokaal.</p> <p>Powerpointpresentatie.</p> <p>Bijlage: werkblad.</p> <p>Samenwerkend leren.</p>
<p>Voortgang</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Beschrijf de inhoud.</i> - <i>Hoe houd je de belangstelling vast?</i> - <i>Hoe werk je doelgericht?</i> - <i>Hoe verwerk je de instructies?</i> - <i>Op welke manier ga je rekening</i> 	<p>De opdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elk groepje krijgt een eigen werkblad. - Elke groep heeft een ander dier. - De leerlingen overleggen in hun groepje over de volgende vragen: <ul style="list-style-type: none"> - Wat eet een? - Hoe komt de aan zijn voedsel? - Wordt het dier door ons nog ergens anders voor gebruikt? - Hier krijgen de kinderen een minuut of 8,9 de tijd voor. - De leerlingen moeten hun uitkomsten presenteren aan de klas. 	<p>Instrueren.</p> <p>Begeleiden.</p>	<p>Overleggen.</p> <p>Samenwerken.</p> <p>Presenteren.</p>	<p>Bijlage: werkblad.</p>

<p><i>houden met verschillen?</i> - Denk aan extra activiteiten.</p> <p><i>Zie specifieke aanwijzingen vanuit de vak- / vormingsgebieden.</i></p> <p>Duur: 15-20 min</p>	<p>Rolverdeling: - Ze mogen zelf kiezen welk kind er gaat presenteren. - Het is handig als de leerkracht voorafgaande aan het overleg een leerling aanwijst die alles opschrijft.</p> <p>Enkele begrippen die in deze les aan de orde komen: - hanenkam - akker - tokkelen - deegwaren - voedsel - graan</p>			
<p>Einde activiteit</p> <p><i>- Hoe sluit je de activiteit af?</i> <i>- Wat doe je met het geleverde werk?</i> <i>- Hoe ga je na of de doelstellingen zijn bereikt?</i></p> <p>Duur: 5-10 min</p>	<p>- Wat vonden de leerlingen van de opdracht? - Vonden ze het moeilijk? Zo ja, waarom?</p> <p>Maak het samenwerken bespreekbaar: - Hoe ging het samenwerken? - Wat ging er goed/minder goed?</p>	<p>Terugblikken op de presentaties.</p> <p>Reflecteren.</p>	<p>Terugblikken.</p> <p>Reflecteren.</p>	

De gans

Wat eet een gans?.....

.....

.....

Hoe komt de gans aan zijn voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....

De geit

Wat eet een geit?

.....

.....

Hoe komt de geit aan het voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....

Het hert

Wat eet een hert?

.....

.....

Hoe komt het hert aan zijn voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....

De koe

Wat eet een koe?

.....

.....

Hoe komt de koe aan zijn voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....

Het konijn

Wat eet een konijn?

.....

.....

Hoe komt het konijn aan zijn voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....

Het paard

Wat eet een paard?

.....

.....

Hoe komt het paard aan zijn voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....

Het schaap

Wat eet een schaap?

.....

.....

Hoe komt het schaap aan zijn voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....

Het varken

Wat eet een varken?

.....

.....

Hoe komt het varken aan zijn voedsel?

.....

.....

Wordt het dier door ons ook nog ergens anders voor gebruikt?

.....

.....

.....